

IZSTRĀDĀJUMA DROŠĪBAS DATU LAPA / ZIŅAS PAR ĶĪMISKO VIELU VAI PRODUKTU

saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (EK) Nr. 830/2015 no 20.05.2010. un Nr. 1907/2006 no 18.12.2006.

Produkta nosaukums: **LINEĻLAS PERNICAS KRĀSA**

Izdošanas datums: 06.06.2017

Pēdējās izmaiņas

12.01.2020.

Versija :1.

Veiktas:

1. MAISIJUMA UN UZŅĒMUMA IDENTIFIKĀCIJA

1.1. Produkta nosaukums:

Tirdzniecības nosaukums:

Lineļlas pernicas krāsa KAIJA

1.2. Ieteicamā lietošana vai nevēlamā lietošana:

Koksnes apstrādes līdzeklis

1.3. Ražotājs:

SIA „Iecavnieks & CO”

Ražotāja adrese:

Iecavnieki, Iecavas novads, LV-3913

Tālr.:

+371 63921980

e-pasts:

info@iecaunieks.lv

Izplatītājs:

SIA „LINUM COLOR”

adrese:

Iecavnieki, Iecavas novads, LV-3913

Tālr.:

+371 6 3921971

e-pasts:

info@painteco.com

Informācija nepieciešamības gadījumā:

Iecava (8.00-17.00) +371 6 3921971 konsultācijas latviešu, krievu un angļu valodā

1.4. Ārkārtas situācijā zvanīt:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112

Ātrai palīdzībai: 03 vai 113

Saindēšanās un zāļu informācijas centrs +37167042473

Toksikoloģijas centra tālruni:

+371-67042468 (diennaktī)

2. BĪSTAMĪBAS APZINĀŠANA

2.1. Vielas vai maisījuma klasificēšana

2.1. **Maisījuma klasifikācija**
Klasifikācija atbilstoši EK
Regulai No 1272/2008:

Aquatic Chronic 2; H411

2.2. Etiķetes elementi

Marķēšana atbilstoši EK
Regulai No 1272/2008:

Kaitīguma piktogramma:

Signālvārds:

Bīstamības apzīmējumi:

H411: Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Drošības prasību apzīmējumi:

Profilakse:

P102 Sargāt no bērniem

Novēršana:

P273 Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē.

Reakcija:

P302 + P352 SASKARĒ AR ĀDU: nomazgāt ar lielu ziepju un ūdens daudzumu.

P391 Savākt izšļakstīto šķidrumu.

Uzglabāšana:

P405 Glabāt slēgtā veidā.

Iznīcināšana:

P501 Atbrīvoties no satura / tvertnes saskaņā ar ķīmisko vielu iznīcināšanas noteikumiem.

2.3. Citi apdraudējumi

3. ZIŅAS PAR SASTĀVDAĻĀM

3.1. Īss produkta raksturojums : Maisījums

3.2. Maisījums sastāv no šādām vielām:

Vielas nosaukums	CAS Nr.	EK Nr.	REACH reģistrācijas numurs	Klasifikācija 1272/2008/EK (CLP)	Masas daļa, %
Cinka oksīds	1314-13-2	215-222-50	-	Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410	0 – 10
Neodeakānskābes cirkonija sāls	39049-04-2	2540-259-1	Nav pieejams	Skin Irrit .2, H315	0,3 – 0,45
Četraizvietotā amonija savienojumi, benzil- C14 – C18 –alkildimetil hlorīds	68390-98-7	269-916-8	-	Aquatic Acute 1, H400; Eye Dam 1, H318; Acute Tox 4, H302; Skin Irrit 2, H315	0,16 – 0,21
Dearomatizēta petroleja	64742-48-9	918-481-9	01-2119457273-39	Asp. Tox 1, H304 H P	0,132 – 0,228
Litija neodekanoāts	27253-30-1	248-372-5	Nav pieejams	Skin Irrit.2 , H315 Aquatic Chronic 3, H412	0,052 – 0,075
Mangāna neodekanoāts	27253-32-3	248-374-6	Nav pieejams	Skin Irrit 2, H315	0,025 – 0,05
Butanols	71-36-3	200-751-6	01-2119484630-38	Flam. Liq.3; H226 Acute Tox 4, H302 STOT SE 3; H335 STOT SE 3; H336 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam 1, H318	0,025 – 0,05
Karbāmskābe, 1,3, 5, - triazin-2,4, 6-triyltri -, jaukti butil - un metiltriesteri	187547-46-2	420-390-1	01-0000016703-72	Skin Sens. 1; H317 Aquatic Chronic 2, H411	0,02 – 0,04
1H-1, 4,7-triazonīns,	96556-02-7	-	Nav pieejams	Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam 1, H318	0,01 – 0,02

oktahidro-1,4, 7-trimetil-					
Dietilēnglikola monoetilēteris	111-90-0	203-919-7	01-2119475105-42	Eye Irrit. 2, H319	0,008 – 0,015

4. PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Ielelpošana	Nodrošināt svaiga gaisa piekļuvi, sūdzību gadījumā konsultēties ar ārstu.
Saskare ar ādu	Rūpīgi nomazgāt ādu ar ūdeni un ziepēm, ja kairinājums nepāriet, konsultēties ar ārstu.
Saskare ar acīm	Izņemt kontaktlēcas, ja tādas tiek lietotas, skalot acis tekošā ūdenī vismaz 15 minūtes ar lielu daudzumu ūdens, turot plakstiņus atvērtus. Ja parādās kairinājuma simptomi (apsārtums, sāpes vai vizuālas izmaiņas), meklēt medicīnisku palīdzību.
Ierīšana	Rūpīgi izskalot muti ar lielu daudzumu ūdens. Dot dzert ūdeni. Nekavējoties meklēt medicīnisko palīdzību. Neizraisīt vemšanu!

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta:

Informācija veselības aprūpes personālam	Galvassāpes, gremošanas traucējumi, klepošana, viegls ādas un acu kairinājums.
--	--

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi:

Specifiska informācija par simptomiem	Norīšanas gadījumā lietot aktivēto ogli. Ja nepieciešams, lietot skābekļa masku. Ādas aprūpei lietot antihistamīnus un kortikosteroīdu preparātus. Plaušu kairinājuma gadījumā lietot kortikosteroīdu inhalācijas.
---------------------------------------	--

5. UGUNSDZĒSĪBAS PASĀKUMI

5.1. Ieteicamie ugunsdzēsšanas līdzekļi:

Piemēroti dzēsšanas līdzekļi	Izmantot putas, CO ₂ , ugunsdzēsamos aparātus, smiltis.
Nepiemēroti dzēsšanas līdzekļi	Ūdens.

5.2. Īpaši apdraudējumi, kas rodas no vielas vai maisījuma

Īpašā bīstamība ugunsgrēka laikā:	Produkts nav pašuzliesmojošs. Ar eļļu piesūcināti uzklāšanas materiāli var pašaiizdegties. Darba beigās uzklāšanas materiālus (sūkļi, papīra salvetes, lupatas) aplej ar ūdeni vai sadedzina.
-----------------------------------	---

5.3. Īpašās norādes ugunsdzēsējiem:

Papildus informācija	Ugunsdzēsšanas aprīkojums - gāzu necaurlaidīgs aizsargtērps ar elpošanas aizsardzību. Degšanas laikā izdalās liels ogļskābās gāzes daudzums, tāpēc jāizvairās no tvaiku ieelpošanas.
----------------------	---

6. PASĀKUMI NEJAUŠAS NOPLŪDES GADĪJUMĀ

6.1. Individuālie aizsardzības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un avārijas procedūras:

Personāla aizsardzība	Produkta izlīšanas/izbiršanas gadījumā pastāv slīdēšanas risks. Izvairīties no kontakta ar acīm, nejaukt ar citiem produktiem. Lietot elpošanas sistēmu aizsargājošu aprīkojumu aizsardzībai pret dūmiem, putekļiem, aerosolu.
-----------------------	--

6.2. Vides aizsardzība:

Piesardzības pasākumi:

Novērst produkta iekļūšanu kanalizācijā, ūdens sistēmās, augsnē.

6.3. Savākšanas metodes :

Tīrīšanas metodes

Savākt ar absorbējošu (smiltis, vermikulīts, apstrādāta augsne), neuzliesmojošu materiālu. Iznīcina saskaņā ar noteikumiem
 Nosūcot vai nosmeļot aizvēst produktu no ūdens virsmas. Uzglabāt speciālā tvertnē atkritumu savākšanai vai PE maisos un nogādāt utilizācijai. Rūpīgi nomazgāt virsmas un aprīkojumu ar lielu daudzumu ūdens.

6.4. Atsauces uz citām sadaļām

Cita informācija

Absorbē ar īpašu absorbentu un transportē uz atkritumu apsaimniekošanas iekārtu.

7. PRODUKTA LIETOŠANAS UN GLABĀŠANAS NOTEIKUMI**7.1. Piesardzības pasākumi drošai lietošanai**

Lietošana

Izmantot tikai paredzētajiem mērķiem. Sargāt acis, nesajaukt ar citiem produktiem. Novērst krāsas dūmu veidošanos. Neēst, nedzert un nesmēķēt telpās, kur darbojas ar produktu. Ar produktu piesūcinātas lupatas un papīrus glabāt slēgtā metāla traukā, kas piemērots degošiem materiāliem.

7.2. Uzglabāšana. Prasības drošai uzglabāšanai un apstākļi, no kuriem jāizvairās

Uzglabāšana

Uzglabāt vēsā, labi vēdināmā, sausā un bērniem nepieejamā vietā cieši noslēgtos traukos vertikālā stāvoklī. Neuzglabāt kopā ar pārtiku. Neuzglabāt blakus atklātai ugunij vai citiem karstuma un dzirksteļu avotiem. Telpās aizliegts smēķēt. Vienreiz atvērtus iepakojumus cieši jāaizver turpmākai uzglabāšanai, lai izvairītos no gaisa/skābekļa piekļuves. Sargāt no tiešu saules staru iedarbības.

7.3. Lietošanas specifika:

Lietošanas specifika

Skatīt sadaļu 1.2

8. IEDARBĪBAS PĀRVALDĪBA /PERSONĀLA AIZSARDZĪBA**8.1. Kontroles parametri:**

Cita informācija par robežvērtībām

Arodekspozīcijas robežvērtības lineļlas pernicas krāsai nav noteiktas.

DNEL / PNEC

Nav informācijas

8.2. Ekspozīcijas kontrole

Iedarbība uz darba vietas ierobežošanu

Nodrošināt labu ventilāciju.

8.3. Personāla individuālie aizsardzības līdzekļi:

Elpošanas ceļiem

Lietojot produktu paredzētajiem mērķiem, aizsardzība nav nepieciešama. Nepārtrauktai lietošanai rekomendējama P2 oglekļa filtra maska vai respirators.

Rokām

Ja pastāv saskares vai šļakatu risks, lietojiet aizsargcimdus, kas izgatavoti no PVC, nitrila gumijas.

Acīm	Lietojot produktu paredzētajiem mērķiem, aizsardzība nav nepieciešama. Nepārtrauktai lietošanai rekomendējamās ceši pieguļošas aizsargbrilles
Ādai un ķermenim	Pēc darba un tā pārtraukumos mazgāt rokas ar siltu ūdeni un ziepēm, iesmērēt roku ādu ar aizsargkrēmu. Izvairīties no kontakta ar acīm. Neēst, nedzert un nesmēķēt darba vietā. Nepieļaut saskari ar pārtiku, dzērieniem.

9. FIZIKĀLĀS UN ĶĪMISKĀS ĪPAŠĪBAS

9.1. Informāciju par pamatfizikālajām un ķīmiskajām īpašībām

Ārējais izskats	Viskozs šķidrums
Krāsa	Balta
Smarža	Raksturīga
Smaržas sliednis	Nav attiecināms
Kušanas punkts / intervāls	Nav attiecināms
Viršanas punkts / viršanas diapazons	Vērtība = 300 – 400 °C
Uzliesmošanas temperatūra	Vērtība: > 260 °C
Iztvaikošanas ātrums	Nav pieejami dati
Tvaika spiediens	Nav pieejami dati
Relatīvais blīvums	Vērtība: ~ 1,3 – 1,5 kg/L Temperatūrā 20 °C
Šķīdība citos šķīdinātājos	Daļēji šķīdtošs
Šķīdība ūdenī	Nav izšķīdināms ūdenī, veido emulsiju
Sadalījuma koeficients: oktānols/ūdens	Nav pieejami dati
pH	6 – 6,5

10. STABILITĀTE UN REAĢĒTSPĒJA

10.1. Reaģētspēja	Lēni polimerizējas gaisa klātbūtnē.
10.2. Ķīmiskā stabilitāte	Stabils normālos apstākļos
10.3. Bīstamu reakciju iespējamība	Jāizvairās no saskares ar oksidējošiem produktiem, acetaldehīda, skābēm, bāzēm un hlora. Ātri un eksotermiski oksidējas, ja liels virsmas laukums ir pakļauts oksidējošu produktu ietekmei.
10.4. Apstākļi, no kuriem jāizvairās	Sargāt no tiešas saules gaismas, paaugstinātām temperatūrām, dzirkstelēm un saskares ar oksidētājiem.
10.5. Materiāli, no kuriem jāizvairās	Oksidējoši aģenti, acetaldehīds, stipras skābes, stipras bāzes un hlors, pulverveida metāli.
10.6. Bīstamie noārdīšanās produkti	Degšanas laikā izdala oglekļa monoksīdu un dioksīdu.

11. TOKSIKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

11.1. Informāciju par toksikoloģisko iedarbību

Akūtā toksicitāte (orāli)	Nav pierādījumu
Akūtā dermālā toksicitāte	Nav pierādījumu
Akūtā inhalatīvā toksicitāte	Nav pierādījumu
Ādas korozijs/kairinājums	Nav pierādījumu
Nopietni acu bojājumi/acu kairinājums	Nav pierādījumu
Elpošanas vai ādas sensibilizācija	Nav pierādījumu elpceļu vai ādas sensibilizācijai.
<u>Cilmes šūnu mutagenitāte</u>	
Genotoksicitāte	Nav pierādījumu genotoksicitātei
Kancerogenitāte	Nav pierādījumu kancerogenitātei
Teratogenitāte	Nav pierādījumu teratogenitātei
STOT – vienreizējā pakļaušanas iedarbība	Nav noteikts
Toksicitāte ieelpojot	Nav pierādījumu
Vielas ekspozīcija uz cilvēkiem: ādas kontakts	Ilgstoša saskare ar ādu var izraisīt iekaisumu vai ādas jutīgumu
Produkta ekspozīcija uz cilvēkiem: ierīšana	Nav noteikts
Produkta ekspozīcija uz cilvēkiem: kontakts ar acīm	Var izraisīt iekaisumu vai jutīgumu

12. EKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

12.1. Toksicitāte

Ūdens vides toksicitāte

Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

12.2. Noturība un spēja noārdīties

Produkts viegli biodegradējas

12.3. Bioakumulācijas potenciāls

Nav informācijas

12.4. Mobilitāti augsnē

Nav informācijas

12.5. PBT un vPvB novērtējuma rezultāti

: šis maisījums nav uzskatāms par noturīgu, bioakumulējošu un toksisku (PBT).
: šis maisījums nav uzskatāms par ļoti noturīgu, ļoti bioakumulējošu (vPvB).

12.6. Citas negatīvas sekas un papildu informācija

Nav informācijas

Komponente/CAS Nr.	Toksiskums aļģēm	Toksiskums zivīm	Toksiskums ūdens fāzei
Četraizvietotā amonija savienojumi, benzilC14 - C18 - alkildimetilhlors	CL50 1,3 mg/l (72 h);	CL50 18 mg/l (96 h).	CE50 – 5,4 mg/l; (48 h) <i>Daphnia magna</i>
Mangāna neodekanoāts 27253-32-3	Nav pieejams	Nav pieejams	Nav pieejams

Ligroīns (naftas), ar ūdeni apstrādāts, smags, ar zemu viršanas temperatūru, termiskā krekinga ligroīns 64742-48-9	Nav pieejams	LC50 2200 mg/l; (96 h); <i>Pimephales promelas</i>	LC50 2,6 mg/l; (96 h); <i>Wétogammarus marinus</i>
Litija neodeksanoāts 27253-30-1	Nav pieejams	Nav pieejams	Nav pieejams
Dietilēnglikola monoetilēteris 111-90-0	Nav pieejams	LC50 11600 - 16700 mg/l; (96 h); <i>Pimephales promelas</i> LC50 11400 - 5700 mg/l; (96 h); <i>Oncorhynchus mykiss</i> LC50 13400 mg/l; (96 h); <i>Salmo gairdneri</i> LC50 19100 - 23900 mg/l; (96 h); <i>Lepomis macrochirus</i> LC50 10000 l; (96 h); <i>Lepomis macrochirus</i>	EC50 3940 - 4670 mg/l; <i>Daphnia magna</i> (48 h)
Butanols 71-36-3	EC50 > 500 mg/l (72 h) <i>Desmodesmus subspicatus</i>	LC50 100000 - 500000 µg/l; (96 h); <i>Lepomis macrochirus</i> LC50 1740 mg/l; (96 h); <i>Pimephales promelas</i>	CE50 1983 mg/l; (48 h), <i>Daphnia magna</i>
Neodecanoic, cirkonija sāls 39049-04-2	Nav pieejams	Nav pieejams	Nav pieejams
Karbāmskābe, 1,3, 5, - triazīn-2,4, 6-triyltri -, jaukti butil - un metiltriesteri	Nav pieejams	Nav pieejams	Nav pieejams
1H-1, 4,7-triazonīns, oktahidro-1,4, 7-trimetil -	Nav pieejams	Nav pieejams	Nav pieejams
Cinka oksīds	CE50 (72h, selenastrum capricornutum) – 170 µg/l;	Nav pieejams	Nav pieejams

13. ZIŅAS PAR IESPĒJAMIEM UTILIZĀCIJAS VEIDIEM

13.1. Atkritumu apstrādes metodes

Produkts

Iznīcināt saskaņā ar valsts un vietējo vides aizsardzības iestāžu norādījumiem kā bīstamos atkritumus

Iepakojums

Tukšo iepakojumu nelietot atkārtoti. Izmetiet kā speciālos atkritumus saskaņā ar vietējām un valsts tiesību aktiem.

14. INFORMĀCIJA PAR TRANSPORTĒŠANU

14.1. UN Nr.

14.2. Piemērots nosūtīšanas nosaukums

ADR	Nav bīstama krava
RID	Nav bīstama krava
IMDG	Nav bīstama krava
IATA	Nav bīstama krava

14.3. Transporta bīstamības klase

14.4. Iepakojšanas grupa

ADR	Nav bīstama krava
RID	Nav bīstama krava
IMDG	Nav bīstama krava
IATA	Nav bīstama krava

14.5. Vides apdraudējumi

14.6. Īpaši piesardzības pasākumi lietotājam

14.7. Transportēšana bez taras, saskaņā ar pielikuma II MARPOL 73/78 un IBC kodeksu

15. REGULAĪVĀ INFORMĀCIJA

15.1. Drošības, veselības un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielu vai maisījumu

Drošības datu lapa izstrādāta saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2015/830 un Regulu (EK) Nr. 1907/2006.

Marķējums un klasifikācija izstrādāta saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (16.12.2008.) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1707/2006.

Bīstamo atkritumu apsaimniekošana tiek veikta saskaņā ar Komisijas lēmumu (EK) 2000/532 un Padomes Direktīvu (EK) 91/689, kā arī saskaņā ar 28.10.2010. likumu "Atkritumu apsaimniekošanas likums" un MK noteikumiem Nr. 484 (21.06.2011.) "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība".

Latvijā bīstamo atkritumu apsaimniekošana tiek veikta saskaņā ar 28.10.2010. likumu "Atkritumu apsaimniekošanas likums" un 16.12.2010. "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā", MK noteikumiem Nr. 484 (21.06.2011.) "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība" un MK noteikumiem Nr. 302 (19.04.2011.) "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus".

Transportēšanas informācija izstrādāta saskaņā ar ANO Eiropas Nolīgumu par bīstamo kravu starptautiskiem pārvadājumiem ar autotransportu, piemērojams no 01.01.2011., saskaņā ar Konvenciju par starptautiskiem dzelzceļa pārvadājumiem B papildinājuma 1. pielikumu (spēkā no 01.01.2011.), saskaņā ar Starptautisko Jūrniecības organizāciju, 2006. Gada izdevumu, ISBN 978-92-2001-4214-3, IATA, 2007. – 2008. Gada izdevumu.

Apkopojot informāciju ņemti vērā LR MK noteikumi Nr. 325 (15.05.2007.) darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās, Regula (EK) Nr. 2009/161, ar ko izveido darba vietā pieļaujamo indikatīvo iedarbības robežvērtību trešo sarakstu un groza Komisijas Direktīvu 2000/39/EK, Padomes Direktīva 98/24/EK (1998. gada 7. aprīlis) "Par darba ņemēju veselības un drošības aizsardzību pret risku, kas saistīts ar ķīmikāliju izmantošanu darbā", Regula (EK) Nr. 2037/2000 par vielām, kas noārda ozona slāni, Regula (EK) Nr. 850/2004 "Par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem", ar ko groza Direktīvu 79/117/EEK.

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums

Nav veikts

16. CITA INFORMĀCIJA

16.1. Citur neprecizēta vielas bīstamība.

Saīsinājumi: 67/548/EEK = *Bīstamu Vielu Direktīva*. 1999/45/EK = *Bīstamu Preparātu Direktīva*.

EK Regula No 1272/2008 = *Regula* par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu.

IATA = Starptautiskās Gaisa Transporta Asociācija. IMDG = Starptautiskais Jūras bīstamo kravu kodekss. RID = līgums par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu. ADR = Eiropas Līgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu. TWA = laikā svērtā vidējā vērtība. STEL= Īstermiņa iedarbības robežvērtība.

AER+ Aroda ekspozīcijas robežvērtība, 8.st.; LC50 – Vidējā letālā koncentrācija; LD 50 - Vidējā letālā deva; EC 50 - efektīvā koncentrācija; N.p.d. - Nav pieejamu datu; vPvB – ļoti noturīgas, ļoti bioakumulatīvas ķīmiskas vielas; PBT- noturīgas, bioakumulatīvas, toksiskas ķīmiskas vielas.

Šajā drošības datu lapā sniegtā informācija ir balstīta uz produkta ražotāja sniegtajiem datiem, kas uzskatāmi par korektiem. Sniegtā informācija ir paredzēta tikai drošas rīkošanās, lietošanas, pārstrādāšanas, uzglabāšanas, transportēšanas, utilizēšanas nodrošināšanai, nevis kā kvalitātes garantija vai kvalitātes sertifikāts, jo iepriekšminētās darbības ar produktu nav mūsu pārziņā. Informācija attiecas tikai uz minēto produktu, un nekādā gadījumā tā neattiecas uz produktu, lietotu kopā ar kādu citu materiālu.